

Y &
2662

II. 80. F.

(cat. 2,5-17.)

**RECTOR
ACADEMIAE VVITTEBERGENSIS**
**IO. GOTHOFREDVS
DE BERGER**

**CONSILIARIUS AVLICVS ET
ARCHIATER REGIVS ORDINIS
MEDICI PROFESSOR PRIMARIUS AC
TOTIVS ACADEMIAE SENIOR**

CIVIBVS ACADEMICIS

Salabrites
Vittebergae

Sanctae huic augustaeque diuinorum et humanarum artium
sedi tam inuident obtrectatores, ut, aerem incolarum
ualetudini infensum, pugnant, eumque, ex putridis con-
cretum rancidisque vaporibus, peruincere conentur. Hinc unl-
gare ac tritum fermone Germanico increbuit prouerbium, in-
condito quodam rhythmo comprehensum, singulare prorsus
fortunae munus esse, si quis ciuium Academicorum fano dis-
cet corpore VVitteberga. Dicinon potest, quantum detrimen-
ti attulerit reipublicae literatae uanissimum hoc ac detestabile o-
pinionis commentum, quod, quasi per manus traditum, animosque
hominum, uel prudentissimorum, peruagatum, etiam nunc altas a-
git radices, ut, uix labefactari posse, uideatur. Enimuero hi, in angu-
stias coacti, telo illud propugnare audent, si Diis placet, acerrimo,
uidelicet occurrere loca hic palustria, unde exhalationibus coe-
nosis foedisque corrumperetur aer, qui omnium morborum
causa ab Hippocrate merito habetur. Crassus sane ut uale-
tudini uehementissime aduersatur, ita indurat ingenia obtunditque,
qualem Boeoticum fuisse, perhibet eruditorum in vulgo satis nota
uox, cui Atheniensium liquidus purusque ac tenuis recte oppo-
nitur, ut illi ideo haud secus, ac trunci stipitesque, hi omnis in-
genii atque iudicij principes, in ueterum monumentis, numeren-
tur. Quanquam, praeter coelum, et aliquid naturali cuiusque
bono tribuendum, apte differit Io. Andr. Bosius, V. C. in notis
ad Epaminondam Nepotis, idque clarissimorum aliquot Thebanorum
exemplis, quorum patria, in Boeotia sita, male, uti mo-
do dictum, audiit, confirmat, minus dissentiente Poeta, sum-
mos posse uiros, et magna exempla datus, ueruecum in patria
crassaque sub acre, nasci. At enim si prouerbium illud de VVite-
berga conuicium dixeris maledicentissimorum hominum, di-
xeris, quod res est, eamque potius, aeris ibi salubritatem praed-
icaturus, comparaueris, quod Menander, Rhetor, preecepit,
cum Attici tractus natura longe praestantissima. Locum profecto
curandae ac tuendae sanitati commodiorem Musarum domicilio
deligere haud potuisset diuina prouidentia, quippe qui montibus
caret, uallibus, cauernis, speluncis et lacunis, uentorum, noxiis
anhelitus difflantium discutientiumque, impedimentis, solo item
pingui, tenaci, uido et uliginoso, unde exspirationes oriuntur gra-
uiter olentes, nebulae, tempestates. Campi, non siccitate torridi, aut
frigore torpentes, nec nimiis imbris, aut inundationibus, pa-
lustres, uerum, qua orienti obiiciuntur soli, et sigillatim flumine,
Elystro, cum Albi permisto, alluuntur, amoenissimi salubrem
pastum praebent animantibus, et limpidissimarum scatebris a-
quarum abundant, in quibus Lutheri fons, et colore crystallino,
et sapore delicato, augustus, longe lateque celebratur. Ur-
bem, a meridie, Albis praeterfluit, non turbidus, aut inquinatus,
sed per purissimas arenas et fabulum uolutus, terram proximam,
instar Nili inundantis, nonnunquam foecundat, tantumque abest,
ut, restagnantibus ex se aquis, aut putridis, maleque olentibus, siue

nitrosis, salsis, crudis ac duris, ualetudini noceatur, ut eae, infontium urbanorum uenas redundantes influentesque, a nonnullis potius haustae, medicamenti loco, multis quidem congiis, non sine uoluptate, potentur. Solum ipsum arenosum et solidum, cum primis cis Albit, omnem exhalationum materiam excludit, nihilque uenenati, obstructo plane exitu, patitur erumpere, ac, planicie patentissima excurrent, liberum australibus et aquilonaribus transitus permittit uentis, neque eorum cursum, aut depressione locorum nimia, aut elatione, impedit, pestilentesque morbos nunquam ex se progignit. Sed quid opus est uerborum anfractibus, cum rerum testimonia, in hominibus nostris, natu grandibus, iisque non paucis, ad sint, qui ipsos terminos a Daude, uate rege, constitutos humanae naturae, transierunt, aduersariorumque nugas, de diro ac uitioso, nescio quo, aere VVittebergenfi, re ipsa exploserunt. Praeter Langios, Sennertos, Fleischhaueros, aliosque complures utriusque sexus, ad seculi prope, tot millibus mortalium hodie dengati, tractum, aetate prouectos, ante oculos nunc uersatur, auper admodum uiuendi munere perfunctus, **GEORGIVS MI
CHAELIS CASSAI**, Hungarus, ingenuarum artium atque literarum doctor et Sapientissimi Ordinis Assessor, dignissimus, cuius uitiae initium, progressionem et exitum, ex commentariis ab ipso conscriptis, paullo diligentius repetamus. Anno instauratae a Christo salutis, cccxci, mense Aprili, in villa, inferiori Steina, superioris Hungariae, Comitatus Bariensis, agri denique Zarnouiensis, eaque ripae fluuii, Granii, imminente, natus optimis parentibus, Stephano Michaeli, et Elisabetha. Hi non tam ignobiles fuerunt, quin filii natalibus aliquid splendoris addiderint, utpote quorum alter dignitatem senatoris atque iudicis, apud suos, cum laude sustinuit, et in tantam uenit iustitiae opinionem, ut, ex hac, vir bonus et nominaretur, et haberetur, altera stirpis Luciniae, pietatis sigillatim atque honestatis virtutibus, memoriam sui commendauit. Auum paternum coluit Casparum Michaelem, maternum uero Laurentium Lucinium, honoratos viros, ac morum grauitate praestantes, illum praecepue ueneratus, qui cognomen suum uel a maioribus accepit, uel ex castro, Michalouzio, a Thracibus postea occupato, inuenit, cui aliud nouumque, ex cultura agrorum, certi leguminum generis, quod Latini *milium*, Hungari autem et Bohomi *Cassa*, dicunt, feracium, adiecta a nostro litera *i*, *Cassai*, accessit, more instituto que Romanorum, qui a fructibus Cicerones, Pisones, Lentulos et Fabios, appellarunt. Cum uero nascendi fors cum infima vulgi fece nequissimumque communis sit, at educatio homines distinguat, id sibi negotii datum existimarent parentes, filium, domi forisque ingenue educandum, ac literis, quibus aetas quaeque impertiri debet, instituendum probe ut curarent, usi, ad hoc, opera clarissimorum atque erudienda publice iuuentutis peritissimorum doctorum, in patria, Io. Gabrielis, in Zarnouia, Io. Serarii, in Vybanio, Mart. Scapalidi, eiusdemque successoris, Andreae Salkalizky, in oppido Raiocio, Danielis Monkouceni, aliorumque alibi uirae, morum, atque artium magistrorum. Gymnasia porro adiit Caschouiense, Eperiense, de-

numque, A. cīc lōc līxxi, VVratislauiense Elisabethanum, quibus
tum, auctoritate tituloque Rectorum ac Professorum, praefuerunt
Georg. Raduchius, M. Io. Fabricius, Elias Ladiuerus, D. Samuel
Pomarius, M. Isaacus Zabanius, Elias Thomas, Io. Gebhardus,
M. Mart. Hanckius, D. Io. Acoluthus, M. Godofredus Fridericus,
M. Christian. Hoffmannus, quorum sane singulorum memoriam
tanto semper coluit religiosius, quanto impensis his ipsis non
iuendi quidem, sed bene sapienter ueniendi, acceptam retulit ra-
tionem. Sic ab illis uirtutibus, in uera pietate pariter, ac honestate,
innixis, doctrinisque variis et disciplinis, cum diuinis, tum humanis,
instructus, in iisque, quoad VVratislaiae degit, summam Illustris
Christiani Hoffmannsualdauii, benignitatem, adiutricem studiorum
fiuorum atque fautricem, expertus, A. cīc lōc līxxv, mense Maio, VVite-
bergam contendit. Quod si Academiam hanc uocaueris aut the-
atrum quedam publicum, in quo Michaelis nostri egregia indole,
ingenioque praelari contentiones spectandas se praebuerunt,
aut campam ingentem immensumque, in quo excurrere longius
potuit eiusdem diligentia ac incredibilis discendi aequa, ac
docendi, cupiditas, aut stadium, in quo ipsum periclitari uires, exerci-
tationibus non corporis, sed animi ingenioque, oportuit, indicabis
id, quod secundissimus rerum euentus comprobavit. Pri-
mum, in ciuitatem eruditam receptus a Rectori, Joachimo Ner-
gero, ICto, et Ordinis Philosophi Decurione, Christiano Roehren-
leo, uestigis Pythagoraeorum insistens aliquandiu, sacro quadam si-
lentio, in sapientiae humanitatisque studiis, ac speciatim in Physicis
Kirchmaieros, in Mathematicis Strauchios et VValtheros, in Gracis et Philolo-
gicis Stolbergios, Rudelios et VVillemeros, in disciplinis sanctioribus, Calouros, Meisne-
ros, Quenstadios, Deutschnannos, sedulo audiuit. Deinde, A. cīc lōc līxxv, a Senatus
modo laudati Praefide, Roehrenleo, festo solennique ritu doctor renunciatus,
paulo post Speciminiis publicis, de aerario lauto, et sacro, grauiter uetens, tu-
periori cathedra se dignum exhibuit perinde, ac potestet alio instuendi. Quo
perfecti doctoris munere ita perfactus est, ut, uel magni nunc nominis uiri,
praecepis eius linguarum non magis, quam institutis philosophiae, ac disceptatio-
nibus subaci, Michaeli se nostro deuictos profiscantur, ac lateri ipsius, in scholis,
adhaesisse, magnae sibi laudi ducant. Tum, A. cīc lōc līccxi, in Ordinem Phi-
losophorum cooptatus, disputacione, de propositionibus personalibus, tributam
sibi Assessoris dignitatem vindicauit, eamque, A. cīc lōc līccxli, principatus Col-
legii honore amplificatam, ac uiginti circiter bonarum artium doctorum renunciatione
confirmatam, ad extreum uique senectutem, ornauit. A. cīc lōc līccxxvii fel-
lici consubio sibi Arnstadii iunctam, Io. Drechsteri, Viri conularis, exulis tunc aque
extoris filiam, Hungaram, cui nomen Elsner fuit, domum, VVittebergam duxit.
Matrimonium hoc ratum habuit Dei benignitas, fortunauitque ac donauit quinque liberis,
quorum tres filii tenelli, unica filia, sex et decem annis major, quartusque,
inuenis admodum literatus et pius, magnaue expectationis, et Magistrorum
eloquentium numero iam iam ascriptus, separatis temporibus, decesserunt, in iisque
ultimus anno cīc lōc līccxli post, quam mater optima, ex aede sacra redi-
ens, in ipso Coenobii Augustiniani, ubi habitabat, ingressu, examinis repente conciderat.
Tandem et noster, variis patriae casibus, torque rerum suarum difficillimaram discrimi-
nibus, ac laboribus ingenii, confectus, die superiori XIII Octobris, hora III matutina,
anno aerae octagesimo quinto, et amplius, a morte prostratus expirauit. Morris hoc
genus quamvis improbus plane inopinatumque accidere soleat, cum tamen ipsum
non oppresit imparatum, qui, semper ardentius illam Paulinam, id est, demigrationem
in coelestem patriam cogitans, Iesum, istius ducem itineris, animo est complexus. Ce-
terum Michaelis memoriam ueritate nulla oblitterari patietur posteritas, que,
in gratiam pauperum, qui ex Pannonia huc, studiorum caufa, accedunt, quinque
millia uncialium numerum, ab eodem quondam ipso pauperrime undique collecta,
horumque subditis dicaras usuras et bibliothecam, mitabitur, ac grato praedicabit animo,
Vos, Cives, una cum Patribus Academiae, de Iuuentute studiosa, immortalis
hocce beneficio, Viri optime meriti fuimus, ex aedibus VVichmannhausenianis
hodie, hora I, ducendum, et solenni oratione sacra cohonestandum, frequen-
tes, quod humaniter rogo, fuisse prosecutos. XII Kal. Novembris.

A. cīc lōc līccxv

Pon Yé 2662

40

V

5b

v218

b017

M.C.

2

RECTOR
ACADEMIAE VVITTE
IO. GOTHOF
DE BERG
CONSILIARIUS AV
ARCHIATER REGI
MEDICI PROFESSOR P
TOTIVS ACADEMIA
CIVIBVS ACAD

